

ELŐSZÓ A NEMZETKÖZI MINŐSÉGELLENŐRZÉSI, KÖNYVVIZSGÁLATI, ÁTVILÁGÍTÁSI, EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSI KIADVÁNYOKHOZ

(Hatályos 2011. december 15-től)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	1–2
Az IAASB kiadványai	3–4
Az IAASB kötelező érvényű kiadványai	3–4
A Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard Testület által kiadott nemzetközi standardok érvénye	5–17
Nemzetközi könyvvizsgálati standardok	11
Nemzetközi minőségellenőrzési standardok	12
Egyéb nemzetközi standardok	13–16
Szakmai megítélés	17
A nemzetközi standardok alkalmazandósága	18–19
Nem kötelező érvényű anyag	20–22
Nemzetközi könyvvizsgálati gyakorlati megjegyzések	21–22
Egyéb nemzetközi standardokra vonatkozó gyakorlati megjegyzések	23
Munkatársak publikációi	24
Nyelv	25

Az International Federation of Accountants (IFAC) által 2018 decemberében angol nyelven kiadott, az International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) jelen „*Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz*” című dokumentumot a Magyar Könyvvizsgálói Kamara fordította magyarra 2020. márciusában és annak reprodukálása az IFAC engedélyével történt. Az „*Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz*” című dokumentum fordításának folyamatát az IFAC áttekintette és a fordítás „*A Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége publikációinak fordítására vonatkozó politika*” című irányelvének megfelelően történt. Az „*Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz*” című dokumentum jóváhagyott szövege az IFAC által angol nyelven kiadott szöveg. Az IFAC nem vállal felelősséget a fordítás pontosságáért és teljességéért, valamint az olyan lépésekért, amelyekre annak eredményeképpen kerülhet sor.

Az „*Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz*” című dokumentum angol nyelvű szövege © 2018 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

Az „*Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz*” című dokumentum magyar nyelvű szövege © 2020 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

Eredeti cím: *Preface to the International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements*, ISBN: 978-1-60815-389-3

A jelen dokumentum sokszorosítására, tárolására, átadására vagy más hasonló felhasználására vonatkozó engedély a következő címen kérhető: Permissions@ifac.org

Bevezetés

1. A jelen *Előszó a nemzetközi minőségellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz* című dokumentum célja az, hogy megkönnyítse a Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard Testület (IAASB) által kiadott kiadványok hatókörének és érvényének megértését, az IAASB feladatköri leírásában meghatározottak szerint.
2. Az IAASB elkötelezte magát az általánosan és globálisan elfogadott nemzetközi standardok és egyéb kiadványok kidolgozása mellett. Az IAASB tagok a széles értelemben vett nyilvánosság és a globális könyvvizsgálói szakma érdekében tevékenykednek. Ennek eredményeképpen olyan álláspontot is képviselhetnek egy adott kérdésben, amely nincs összhangban az adott ország vagy társaság jelenlegi gyakorlatával, vagy azoknak az álláspontjával, akik IAASB-beli tagságukat javasolták.

Az IAASB kiadványai

Az IAASB kötelező érvényű kiadványai

3. Az IAASB kiadványai irányadók azokra a könyvvizsgálatra, átvilágításra, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásokra szóló megbízásokra, amelyeket a nemzetközi standardoknak megfelelően hajtanak végre. Nem hatálytalanítják azokat a helyi jogszabályokat vagy szabályozásokat, amelyek egy adott országban irányadók a múltbéli pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vagy az egyéb információkkal kapcsolatos, bizonyosságot nyújtó megbízásokra, és amelyeknek a követése a nemzeti standardok szerint előírás. Ha a helyi jogszabályok vagy szabályozások eltérnek az IAASB Standardoktól vagy ellentétben állnak azokkal egy adott témát illetően, egy, a helyi jogszabályok vagy szabályozások szerint végrehajtott megbízás nem fog automatikusan megfelelni az IAASB standardjainak. A bejegyzett könyvvizsgálónak csak akkor szabad az IAASB standardoknak való megfelelésről nyilatkoznia, ha teljes mértékben eleget tett a megbízásra vonatkozó összes standardnak.
4. Az IAASB kötelező érvényű kiadványai azok a nemzetközi standardok, amelyeket az IAASB meghatározott előírt folyamatát követően bocsátanak ki.

A Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard Testület által kiadott nemzetközi standardok érvénye

5. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok a múltira vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálata során alkalmazandók.
6. Az átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardok a múltira vonatkozó pénzügyi információk átvilágítása során alkalmazandók.

7. A bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardok a múltira vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások során alkalmazandók.

A kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardok az összeállításra vonatkozó megbízások, az információkra irányuló megállapodás szerinti eljárások végrehajtására szóló megbízások és az egyéb kapcsolódó szolgáltatási megbízások során alkalmazandók, ahogy ezeket az IAASB meghatározta.

8. A nemzetközi könyvvizsgálati standardokra, az átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardokra, a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardokra és a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardokra együttesen az IAASB megbízási standardjaiként hivatkoznak.
9. A nemzetközi minőségellenőrzési standardok alkalmazandók minden olyan szolgáltatásra, amely az IAASB megbízási standardjainak hatókörébe esik.

Nemzetközi könyvvizsgálati standardok

10. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok a pénzügyi kimutatások független könyvvizsgáló általi könyvvizsgálatának összefüggésében íródtak. ¹Szükség szerint módosítandók olyan körülmények között, amikor egyéb múltira vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálatára alkalmazzák azokat. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok érvényét a 200. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard határozza meg.²

Nemzetközi minőségellenőrzési standardok

11. A nemzetközi minőségellenőrzési standardokat azért írták, hogy azok vonatkozzanak a társaságokra minden olyan szolgáltatásuk tekintetében, amely az IAASB megbízási standardjainak hatókörébe esik. A nemzetközi minőségellenőrzési standardok érvényét az azokhoz írt bevezető határozza meg.

¹ Ha nincs másként jelezve, a „pénzügyi kimutatások” múltira vonatkozó pénzügyi információkból álló pénzügyi kimutatásokat jelentenek.

² 200. témaszámú, „*A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása*” című nemzetközi könyvvizsgálati standard

Egyéb nemzetközi standardok

12. A 6–8. bekezdésekben meghatározott néhány nemzetközi standard tartalmaz: célokat, követelményeket, alkalmazási és egyéb magyarázó anyagokat, bevezető anyagot és fogalmakat. Ezek a fogalmak annak közvetlen analógiájára értelmezendők, ahogyan azokat a 200. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standardban a nemzetközi könyvvizsgálati standardoknak és a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának az összefüggésében magyarázzák.
13. A 6–8. bekezdésekben meghatározott egyéb nemzetközi standardok alapelveket és szükségesnek tartott eljárásokat (amelyeket vastagon szedett betűk és a „kellene” szó azonosít), valamint kapcsolódó iránymutatást tartalmaznak magyarázó és egyéb anyagok formájában, beleértve a függelékeket is. Az alapelvek és a szükségesnek tartott eljárások az alkalmazásukhoz útmutatást adó magyarázó és egyéb anyagok összefüggésében értelmezendők és alkalmazandók. Ennek megfelelően az alapelvek és a szükségesnek tartott eljárások megértéséhez és alkalmazásához a standard egész szövegét mérlegelni szükséges.
14. Egy adott standard alapelvei és szükségesnek tartott eljárásai alkalmazandók minden olyan esetben, amikor azok a megbízás körülményei között relevánsak. Ugyanakkor kivételes körülmények között a kamarai tag könyvvizsgáló szükségesnek ítélni az eltérést egy vonatkozó szükségesnek tartott eljárástól az adott eljárás céljának elérése érdekében. Ilyen esetben követelmény, hogy a kamarai tag könyvvizsgáló dokumentálja azt, hogyan érik el a végrehajtott alternatív eljárások az eljárás célját, valamint az eltérés okát, ha az egyébként nem egyértelmű. A kamarai tag könyvvizsgálónak várhatóan csak akkor szükséges eltérnie egy szükségesnek tartott eljárástól, ha a megbízás konkrét körülményei között az adott eljárás nem lenne hatékony.
15. Az alkalmazási anyag részét képező függelékek a standard szerves részét képezik. A függelék célja és szándék szerinti használata a kapcsolódó standard fő szövegében, vagy magának a függeléknek a címében és bevezetőjében van elmagyarázva.

Szakmai megítélés

16. A nemzetközi standardok jellege megköveteli a kamarai tag könyvvizsgálótól, hogy azok alkalmazásakor szakmai megítélést alkalmazzon.

A nemzetközi standardok alkalmazandósága

17. Egy konkrét nemzetközi standard alkalmazandóságának hatóköre, hatálybalépésének napja és bármely egyedi korlátozása világosan szerepel az adott standardban. Ha nincs másként jelezve a nemzetközi standardban, a kamarai tag könyvvizsgáló számára engedélyezett, hogy egy nemzetközi standardot az abban megjelölt hatálybalépési napot megelőzően alkalmazzon.

18. A nemzetközi standardok vonatkoznak az állami szektorbeli megbízásokra is. Ahol releváns, az állami szektorbeli gazdálkodó egységekre jellemző további szempontok is szerepelnek:
- (a) a nemzetközi standard fő szövegében, a nemzetközi könyvvizsgálati standardok és a nemzetközi minőségellenőrzési standardok esetében, vagy
 - (b) az egyéb nemzetközi standardok végén található „Alkalmazás az állami szektorban” című részben.

Nem kötelező érvényű anyag

19. A nem kötelező érvényű anyag tartalmazza az IAASB által kiadott gyakorlati megjegyzéseket és a munkatársak publikációit. A nem kötelező érvényű anyag nem képezi az IAASB nemzetközi standardjainak részét.

Nemzetközi könyvvizsgálati gyakorlati megjegyzések

20. A nemzetközi könyvvizsgálati gyakorlati megjegyzések nem támasztanak további elvárásokat a könyvvizsgálókkal szemben a nemzetközi könyvvizsgálati standardokban szereplőkön túl, továbbá nem módosítják a könyvvizsgáló azon felelősségét sem, hogy megfeleljen a könyvvizsgálatra vonatkozó összes nemzetközi könyvvizsgálati standardnak. A nemzetközi könyvvizsgálati gyakorlati megjegyzések gyakorlati segítséget nyújtanak a könyvvizsgálók számára. Ezeket arra szánják, hogy azokat a nemzeti standardok felelősei terjesszék, vagy a megfelelő nemzeti anyagok kidolgozásánál felhasználják. Ezenkívül olyan anyagot is nyújtanak, amelyet a társaságok felhasználhatnak a képzési programjaik és a belső irányelvek útmutatások.
21. A lefedett téma/témák jellegétől függően a nemzetközi könyvvizsgálati gyakorlati megjegyzések segíthetnek a könyvvizsgálóknak:
- a gazdálkodó egység körülményeinek megismerésében, valamint a lényeges hibás állítás kockázatainak azonosításával és felmérésével kapcsolatos megítélések megtételében,
 - annak megítélésében, hogyan reagáljon a felmért kockázatokra, beleértve azoknak az eljárásoknak a megítélését, amelyek az adott körülmények között megfelelőek lehetnek, vagy
 - a jelentési szempontok kezelésében, beleértve a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítását és az irányítással megbízott személyekkel történő kommunikációt is.

Egyéb nemzetközi standardokhoz kapcsolódó gyakorlati megjegyzések

22. Az IAASB bocsáthat ki átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi gyakorlati megjegyzéseket, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi gyakorlati megjegyzéseket, valamint kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi gyakorlati megjegyzéseket is ugyanazon célból, mind az átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardokra, mind a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardokra és a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardokra vonatkozóan.

Munkatársak publikációi

23. A munkatársak publikációi az új vagy felmerülő jelentős kérdéseknek a gyakorló könyvvizsgálókban a meglévő előírásokra és alkalmazási anyagra történő hivatkozással való tudatosítására, vagy a figyelmüknek az IAASB kiadványainak releváns rendelkezéseire való ráirányítására használatosak.

Nyelv

24. Egy IAASB nemzetközi standard, gyakorlati megjegyzés, nyilvános tervezet vagy egyéb publikáció egyedüli hivatalos szövege az IAASB által angolul kiadott változat.